

Το σημερινό τεύχος της *Ουτοπίας* κυκλοφορεί σε μια στιγμή όπου είναι πλέον ορατές οι καταστροφικές συνέπειες της κρίσης. Η κρίση της χώρας μας αποτελεί μια συγκεκριμένη, ιδιόμορφη περίπτωση της καθολικής, δομικής κρίσης της καπιταλιστικής οικονομίας.

Η Ελλάδα, κατά τους ειδικούς, οδηγείται προς πτώχευση: Ήδη έχουμε πτώση της παραγωγής, χρεωκοπία επιχειρήσεων, άνοδο της ανεργίας. Και ως μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης: περικοπή μισθών και συντάξεων, αύξηση της φορολογίας σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων και εκποίηση της κρατικής περιουσίας. Και παρ' όλα αυτά, μνημόνια επί μνημονίων και το δημόσιο χρέος να ακολουθεί ανοδική πορεία: Παρά τη ληστροική πολιτική, οι εισπράξεις δεν θα αρκούν ούτε για την εξόφληση των τόκων.

Ήταν λοιπόν «μονόδρομος» η χρεωκοπία; Αντί να βγει στα κεραμίδια ο Παπανδρέου και να ξεφωνίζει: «**Τιτανικός, βουλιάζουμε, απολέσαμε μέρος της εθνικής μας ανεξαρτησίας**», θα έπρεπε, αποκρύβοντας κατά το δυνατόν την κατάσταση, να προσπαθήσει να επιτύχει δάνεια με λιγότερο ληστροικούς όρους. Ταυτόχρονα, θα μπορούσε να πάρει μια σειρά μέτρα, αποφεύγοντας κατά το δυνατόν τον ξένο δανεισμό. Π.χ. 300 δισ. λιμνάζουν στις τράπεζες με σχεδόν μηδενικό επιτόκιο. Ένα ομολογιακό εσωτερικό δάνειο, με επιτόκιο ας πούμε 3%, θα σνέφερε τους μικροκαταθέτες και θα απέφερε σημαντικά ποσά στα κρατικά ταμεία.

Επίσης θα έπρεπε να επιχειρήσει να πατάξει τη φοροδιαφυγή, η οποία υπολογίζεται σε 30 δισ. ετησίως, να φορολογήσει το μεγάλο κεφάλαιο, τις τράπεζες, τις off shore εταιρείες, την εκκλησία. Να μειώσει τους εξοπλισμούς και γενικότερα τις δημόσιες σπατάλες. Αντί να δώσει 70 δισ. στις τράπεζες, να τα δανείσει στους οφειλέτες, να γλυτώσουν και αυτοί, να γεμίσουν και τα ταμεία των συμπαθών καθεδρικών του επίσημου τζόγου.

Γιατί η κυβέρνηση δεν έκανε τίποτα απ' αυτά; Επειδή αυτά επέβαλαν τα συμφέροντα των αφεντικών της. Έτσι, από ψέμα σε ψέμα, κατέληξε στο ΔΝΤ, ακολουθώντας προσχεδιασμένη πορεία, όπως αποκάλυψε ο πιο αρμόδιος εκπρόσωπος του ΔΝΤ.

Ποιος φταίει λοιπόν γι' αυτήν την καταστροφή; Για τη Ν.Δ., το ΠΑΣΟΚ. Για το ΠΑΣΟΚ, η Ν.Δ.! Για τον αντιπρόεδρο, ο λαός: «όλοι μαζί τα φάγαμε». Ωστόσο, παρά την οργανωμένη εκστρατεία συγκάλυψης, ορισμένα αίτια της χρεωκοπίας έχουν επισημανθεί: Ολυμπιάδα, εξοπλισμοί, κρατικές σπατάλες, σκάνδαλα, έργα βιτρίνας, εξοργιστικοί μισθοί στα «χρυσά παιδιά» της ΕΡΤ, και των ΔΕΚΟ, στους δήθεν συμβούλους, κ.λπ., κ.λπ.

Ήταν όμως μόνον αυτά; Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ακόμα και από την πλευρά της Αριστεράς, ελάχιστα αναδείχτηκε η πρώτη και βασική αιτία της σημερινής χρεωκοπίας. Δηλαδή ότι εξαιτίας της πολιτικής των μεταπολεμικών κυβερνήσεων, η Ελλάδα κατέληξε να είναι μια χώρα σε παρακμή, με μια μη βιώσιμη παραγωγική βάση. Συγκεκριμένα: Με την Κατοχή και τον Εμφύλιο αποδεκάτιστηκε η ορεινή και ημιορεινή οικονομία. Οι κάτοικοι, λόγω των διωγμών και της φτώχειας, άρχισαν να συρρέουν στις πόλεις. Από τότε άρχισε η διαδικασία καταστροφής της Αθήνας και των άλλων πόλεων. Και η περίφημη «ανάπτυξη», αναρχική, απρογραμμάτιστη, προς όφελος του εγχώριου και του ξένου κεφαλαίου, δεν μπορούσε να ανακόψει την καταστροφή. Η οικονομία «μας» δεν είναι σήμερα βιώσιμη. Στη γεωργία, στην αλιεία και στη δασοκομία, απασχολείται μόλις το 12% του ενεργού πληθυσμού. Η υλική παραγωγή αντιπροσωπεύει μόλις το 15%-17%. Παρασιτική οικονομία, φοροδιαφυγή, μαύ-

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ρη εργασία, συνιστούν πλευρές της «ελληνικής ιδιομορφίας». Και η κυβέρνηση, αντί για μια γενναία πολιτική ανασυγκρότηση, εκποιεί κυνικά την κρατική περιουσία. Οι «δανειστές» θα μπορούν, με βάση τις «συμφωνίες δανεισμού», να εκποιούν την κρατική περιουσία. Όλα αυτά κατά παράβαση του Συντάγματος (βλ. το άρθρο του καθηγητή Γ. Κασσιμάτη, στο προηγούμενο τεύχος της *Ουτοπίας*). Όμως «τα μνημεία δεν θα πουληθούν»!

Τι να κάνουμε λοιπόν; Έξω από το ευρώ! Έξω από την ΟΝΕ! Έξω από την Ε.Ε.! Γένοιτο! Αυτά είναι συνθήματα! Πώς θα μπορούσαν λοιπόν να γίνουν πραγματικότητα; Εδώ αναδεικνύεται άλλη μια ασάφεια στο λόγο της Αριστεράς: η απουσία της διαλεκτικής σύζευξης της τακτικής με τη στρατηγική. Δηλαδή: Πρώτα, υπεράσπιση των κατακτήσεων των εργαζομένων (μισθοί, συντάξεις, ανεργία, κ.λπ.). Ταυτόχρονα, αγώνας εναντίον της εκποίησης της κρατικής περιουσίας. Ταυτόχρονα, υπεράσπιση του Συντάγματος και αγώνας εναντίον του κράτους καταστολής. Ταυτόχρονα: συγκεκριμένες φιλολαϊκές προτάσεις εξόδου από την κρίση. Ειδικότερα: έρευνα για εκτίμηση του χρέους. Για μερική διαγραφή. Για άρνηση πληρωμής, κ.λπ.

Ποιος θα τα κάνει όμως όλα αυτά και πολλά άλλα; Μόνο η Αριστερά, πρωτοπορία ενός νέου λαϊκού μετώπου. Αυτά όμως αυτά δεν είναι ρεφορμισμός; Αν μείνουμε σε αυτά, να! Ο αγώνας όμως για έξοδο από το ευρώ, την ΟΝΕ, την Ε.Ε. γίνεται ταυτόχρονα.

Αλλά για να πετύχεις αυτό τον πρώτο στρατηγικό στόχο, χρειάζεται ένα ριζοσπαστικό σχέδιο: Οι επιμέρους αγώνες, οι μικρές νίκες, οι νέες μορφές αυτοοργάνωσης, τα νέα κινήματα, οι νέες θεωρητικές επεξεργασίες, η μαχητική τέχνη, όλα αυτά θα μπορούσαν να έχουν σαν συνέπεια την ανάδειξη μιας ηγεμονικής Αριστεράς ως οργανωμένης πρωτοπορίας και ηγεμονικής δύναμης στο πεδίο της πολιτικής, του πολιτισμού, της ιδεολογίας και της ηθικής. Συμπέρασμα: το «έξω από την Ε.Ε.», για να μην είναι απλό σύνθημα, απαιτεί μια προοδευτική-αριστερή κυβέρνηση!

Φτάνουν αυτά; Όχι. Η Αριστερά οφείλει να τεκμηριώσει επιστημονικά ότι με μια αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης της χώρας η Ελλάδα θα μπορούσε να είναι βιώσιμη έξω από την Ε.Ε., συνδέοντας διαλεκτικά το εθνικό με το διεθνικό, μετέχοντας στο αναπτυσσόμενο ευρωπαϊκό κίνημα εναντίον της Ευρώπης των πολυεθνικών, με στόχο τις ενωμένες σοσιαλιστικές δημοκρατίες της Ευρώπης. Αλλά αυτά τι απαιτούν: Να συνδέσουμε διαλεκτικά την πάλη με τη λαϊκή επιβίωση, με τη σοσιαλιστική προοπτική. Η επαναστατική ρητορεία είναι κενός λόγος αν δεν προκύπτει από «τη συγκεκριμένη ανάλυση της συγκεκριμένης κατάστασης» και αν δεν επιστρέφει σ' αυτήν για να γονιμοποιήσει την πράξη.

Για όλα αυτά τα προβλήματα, καθώς και για τις εξεγέρσεις στον αραβικό κόσμο, για τους μετανάστες και το άσυλο, ο αναγνώστης θα βρει στο σημερινό τεύχος της *Ουτοπίας* πλούσιο υλικό για στοχασμό.

Το σημερινό τεύχος εικονογραφείται με έργα που σχετίζονται με φαινόμενα κρίσης, επιλεγμένα από τη Μαρία Κοκκίνου.

Επανάρθωση: _____

Στο προηγούμενο τεύχος δεν σημειώθηκε ότι το άρθρο του D. Lecourt μεταφράστηκε (χωρίς αμοιβή) από τη Βάλια Δημακοπούλου. Ζητούμε συγγνώμη από τη φίλη και συνεργάτιδά μας γι' αυτήν την αθέλητη παράλειψη.